

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1230. Usque Ad Annum 1248

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1764

VD18 90118049

§. 10. Mores Academicorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66268](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66268)

vulgaribus detineri se non finens, ad prima usque principia redit, ac perfectissimum semper indagat. Propius etiam, quam quisquam alius, accedit ad sententias Evangelicas, ideoque sæculorum primorum Patribus magno fuit usui, non ad condiscendam ethicam, quam melius per traditionem Ecclesiæ edocti erant, sed ad conjungendos Christo ethnico, apud quos philosophi hujus authoritas grave habebat pondus. Quantum ad veteres Doctores nostros attinet, cum nullum Platonis locum, nullum ejus opus figillatim memorent; non ipsis cognitum fuisse credo, nisi per Aristotelem aliosque antiquos, qui mentionem de illo faciunt.

Jam de scholarum nostrarum ethica judicemus ab effectis, volo dicere, a moribus docentium discentiumque. In Magistris video multum ostentationis & vanitatis, per quam opinionibus suis adhærebant. Nam quibus e fontibus manare poterant tot inutiles quæstiones, tot subtilitates frivolæ, tot distinctiones futiles? S. Augusti-

X.
Mores Academicorum

*I. Cont.
Acad. 3, n. 8.*

gustinus ne in discipulis quidem suis ea ferebat vitia. In quodam primorum operum fuorum refert disputationem duorum juvenum, quos erudiebat, Trigetii ac Licentii. Horum prior, *licetne*, ait, *redire ad id, quod leviter concessum fuit?* Respondet Sanctus: *Non licet inter eos, qui non veritatis perquirendæ, sed ingenii pueriliter ostentandi gratia disputant. Quod ad me, non solum id permitto, sed & jubeo.* Et Licentius addit: *In philosophia non parum profecisse videtur is, quem magis juvat invenire veritatem, quam in disputando palmam referre; quare lubens pareo.*

Alia occasione cum Trigetius protulisset propositionem, cujus ipsum pudebat, noluit eam scribi. Nam in doctis illis colloquiis S. Augustinus litteris mandari curabat, quidquid ab utraque parte dicebatur. Licentio ruborem socii ridente, Augustinus, *itane*, inquit, *agere decet? non sentitis nostrorum pondus criminum* (catholicam tunc quidem religionem amplexus, sed nondum aqua vitali tinctus

etus erat) & ignorantiae nostrae te-
 nebras? Quodsi saltem oculis tam in-
 firmis, quales mei sunt, videretis, quam
 insanus sit iste risus, mox eum verte-
 retis in lachrymas. Miseriam meam
 ne augeatis, precor, satis mea me mala
 gravant, quorum remedium a Deo
 quot diebus flagito, quamvis me agno-
 scam indignum, ut illud tam cito obti-
 neam. Si amicitiam mecum aliquam
 colitis, si capitis, quantum vos amem,
 & quanto ardore vobis idem, quod
 mihi, bonum cupiam, hoc mihi favo-
 ris exhibete! Si animis sinceris ve-
 strum me Magistrum vocatis, merce-
 dem mihi persolvite, virtuti operam
 date! Plura ne diceret, fletus pro-
 hibebat. Nec Doctores tamen, nec
 Clerici erant, quibus ita loquebatur,
 sed juvenes discipuli, ne primis qui-
 dem Christianorum sacris initiati.
 Vide epistolam ejus ad Dioscorum, *August. Ep.*
 in qua solide monstrat, Christiano pa- *118. al. 56.*
 rum sollicitudinis convenire, ut creda-
 tur doctus, vel opiniones veterum
 philosophorum reapse sciat.

*Orat. 29.
init. 33.
p. 530.*

*Hist. lib.
XVII. §. 52.*

*Greg.
Thaum. in
Orig. p. 62.*

*Hist. lib. V.
§. 56. IV.
§. 37.*

*Hist. lib.
LXXV.
§. 26.*

*Hist. lib.
LXXVI.
§. 60.*

*LXXVIII.
§. 39.*

*LXXIX.
§. 47.*

Lege præparationes, quas S. Gregorius Nazianzenus exigit ad loquendum de Theologia; non dico, ad docendam eam, vel rite percipiendam, sed simpliciter ad facienda verba de materiis Theologicis. Potes inspicere methodum, quam sequebatur Origenes adsciturus Christo homines litteratos, & ad religionem solide addiscendam habiles redditurus. Denique Pædagogus S. Clementis Alexandrini ostendit, quanta cura omnes tunc Christiani generatim præpararentur ad doctrinam Evangelicam, semperque conversio morum pro fundamento poneretur.

Ausimne post hæc in memoriam tibi revocare mores nostrorum studiosorum talium, quales in historia secundum testimonia Scriptorum illius temporis depinxi? Scis, eos quotidie manus & inter se, & cum civibus conferuisse; per prima eorum privilegia fuisse vetitum, ne Judices profani ipsorum crimina cognoscerent; Summum Pontificem coactum fuisse Abbati ad S. Victoris facere copiam

piam restituendi eos sacrorum communioni, qua per Canones privantur Clericorum percussores; illorum jurgia plerumque in caupona ex calore vini nimio plus hausti cæpta ad extremam vim & ad cædes usque grassata esse. Demum vidisti horribilem *Hist. Ecc. c.7*
 illorum descriptionem a Jacobo Vitorio teste oculato factam. *Hist. Ecc. lib. LXXVI. §. 60.*
 Interea omnes hi studiosi erant Clerici ad serviendum Ecclesiis, vel ad eas regendas destinati.

Probe intelligo, ad hujusmodi corruptelas non contulisse nihil Academicarum constitutionem: habebat enim ut suos fructus, quos initio notavi, sic etiam incommoda sua. Difficile erat in arcta disciplina continere hanc multitudinem juvenum in ætate fervidissima, quippe jam ex ephebis excefferant, qui studebant literis. Congregati e diversis regionibus, & per nationum, linguarum, propensionum varietatem jam divisi, procul a parentibus, Episcopis, ac Dominis suis non eadem observantia colebant Magistros peregrinos, sæpe obscuro

obscuro & humili genere natos, quibus mercedem tribuebant. Denique ipsi Doctores inter se discrepabant, tum per opinionum dissensionem, tum per angorem aliquorum, quibus pauciores adhærebant, illis, quos plures sectabantur, invidentium: atque his diffidiis etiam discipuli implicabantur. Perspicuum rei exemplum memineris in pervulgata illa contentione Religiosos mendicantes inter ac Doctores sæculares, quorum caput erat Guilielmus de Sancto Amore. Quam callidis isti artibus, quam mala fide litigabant, quot calumnias stringebant in adversarios! An vero Religiosi non egissent melius, si eruditione contenti sua, nec Doctorum titulum aucupati, Aulæ Romanæ & Gallicæ favoribus minus essent usi?

Aliud in Academiis incommodum evenit ex eo, quod Magistri ac discipuli non essent occupati, præterquam studiis suis: omnes erant Clerici; multi fruebantur Sacerdotii censu, sed extra suas Ecclesias, sine functionibus ac exercitijs Sacrorum
Ordi-

Ordinum. Ita negligebant ea omnia, quæ pendent e praxi, modum tradendæ doctrinæ christianæ, administrandi divina myſteria, gubernandi animas: didiciſſent vero in patria, ubi Episcopum ac Sacerdotes vidiffent obire munia ſua, & ſub eorum ductu ſervitutum ſacram ſerviiffent. Doctores Academiarum Doctores duntaxat erant, ſoli theoriæ intenti: id quod eis tantum temporis ad ſcribendum, & ad tractandas tam fuſe quæſtiones inutilis, atque tot occaſiones æmulationis, & diſſidiorum dabat, cum alii alios argutiis antevertere, ac res ſubtilius expendere vellent. Primis ſæculis Doctores erant Episcopi, occupationibus magis feriis obruti. Vide epiſtolam S. Auguſtini ad Dioſcorum ſuperius a me laudatam!

Tranſeamus ad altiora ſtudia, & a Theologia ordiamur! Tradebatur ſemper eadem doctrina in ſe ſpectata; nam JESUS Chriſtus nunquam ceſſavit Eccleſiæ ſuæ ad præſidium præſto eſſe, ut ſpoſondit: ſed illam docendi modus permiffus nævis fuit.

Inter

XI.
Theologia
poſitiva.